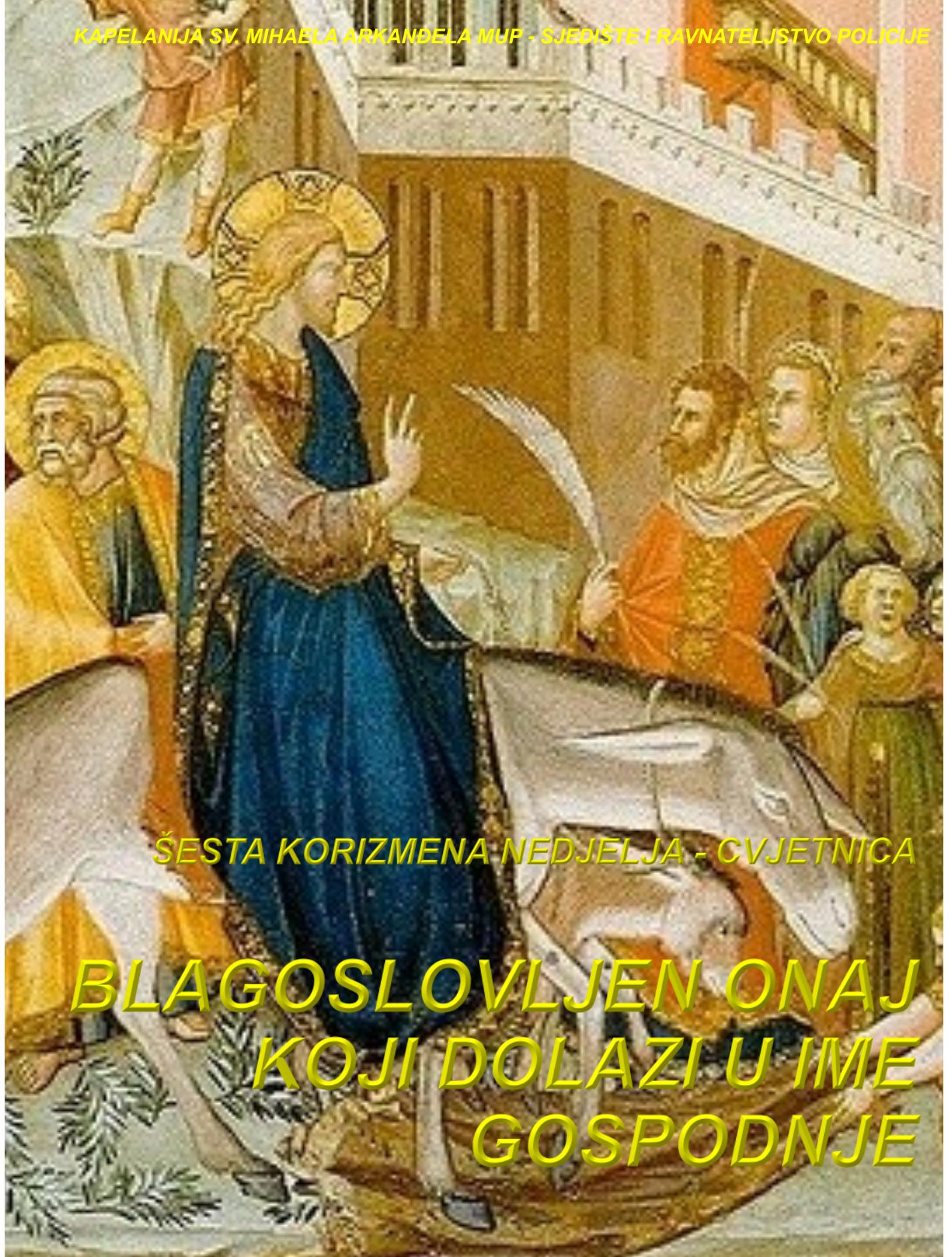

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ŠESTA KORIZMENA NEDJELJA - CVJETNICA

**BLAGOSLOVLJEN ONAJ
KOJI DOLAZI U IME
GOSPODNE**

12 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANDŽELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 12(442)
**ŠESTA KORIZMENA NEDJELJA -
CVJETNICA,
5. travnja 2020.**

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:
Isusov ulazak u Jeruzalem
<https://opusdei.org/>

TRAVANJ

**Ned 5. ŠESTA KORIZMENA
NEDJELJA - CVJETNICA**
 Vinko Ferrerskl; Berislav

Pon. 6. Vilim; Celzo; Rajko

Uto. 7. Ivan de la Salle, Herman

Sri. 18. Dionizije; Diogen; Klement

Čet. 9. **Veliki četvrtak**; Marija
 Kleofina; Demetrij

Pet. 10. **Veliki petak**; Ezekijel;
 Apolonije; Sunčica

Sub. 11. **Velika subota**; Stanislav;
 Stana; Radmila

MEDITACIJA Svjedočiti

3

SLUŽBA RIJEČI -

UVOD U ČITANJA Zašto Cvjetnica

4

ČITANJA Muka Gospodina našega Isusa Krista po Mateju

6

HOMILIJA S nama do kraja

10

KATEHEZA

Sakrament ispovijedi
*Ispovijed i pričest u redovitim
 obiteljskim situacijama*

12

Mali vjeronaучni leksikon

15

NAŠI POKOJNI

16

Svjedočiti

Muka po Mateju nije tek puka priča i izvještaj o Isusovoj smrti. Matej pokazuje da Isus svojom mukom i smrću ispunjava Pisma. On nije tek igračka povijesnih vjetrova. On zna što se događa i što će se dogoditi, ali ipak potpuno slobodno bira Božji put. Odbija nasiljem odgovoriti na nasilje, odbija čudom izbjegći muku, podnosi Judinu izdaju i Petrovo zatajenje, nepravdu lažnih optužbi, poniženja, gnušanja, raspeće ...

Može se činiti da je njegov život završio neuspjehom. Njegovi učenici su pobegli, svi ga ismijavaju. Čini se da ga i Bog napušta. Ono što je u ovoj muci upečatljivo jest Isusova samoća. Sam u svojoj patnji, sam u svojoj tjeskobi, sam u svojoj smrti, sam u svojoj gromoglasnoj tišini. Na taj je način preuzeo na sebe sve naše samoće i tjeskobne ušutkanosti, sve naše patnje i sve naše tjeskobe i strahove. Nije se pretvarao da je postao čovjekom, već je pristao sudjelovati u našem čovještvu do kraja, sve do smrti.

Kad se čini da je sve svršeno, sve nanovo započinje i u zoru uskrsnuća iz groba klijanovi život. Isus, bio je mrtav i uskrsnuo, otvorio nam je put. Mnogi ga slijede jer je to način života.

Ove godine neće biti javnih procesija s cvijećem, palminim i maslinovim grančicama. Sad je prigoda da razmislimo o tome što je srce naše vjere. Grančice i umivanje u cvijeću budile su u nama sjećanje na radost djetinjstva. Ove Cvjetnice stavimo zelenu granu na obiteljsko raspelo i sjetimo se da je suho i krvavo drvo križa ponovno procvjetalo. Križ više nije znak smrti, on je postao drvo novoga Života.

Više nego ikad usuđujmo se vjerovati u ova teška vremena pandemije, potresa, onečišćenog zraka, Isus je s nama, u našoj sredini.

Naše kršćansko poslanje je da danas svjedočimo o tome.

Zašto Cvjetnica

Unedjelju prije Uskrsa slavimo spomen na Isusov svečani ulazak u Jeruzalem. Narod je dočekao Isusa pozdravljujući ga maslinovim i palminim grančicama.

Naziv kao i običaj vjerničkog ophoda s palminim grančicama nastao je u Jeruzalemu u IV. stoljeću. Vjernici su se skupljali popodne na Maslinskoj gori gdje su slavili bogoslužje riječi. Uvečer su u procesiji s palminim i maslinovim grančicama ulazili u Jeruzalem. Običaj se raširio po cijeloj Crkvi.

Misnom slavlju na Cvjetnicu prethodi blagoslov i procesija s blagoslovljenim grančicama.

Vjernici su blagoslovljene grančice nosili u svoje domove i na polja vjerujući da po molitvi Crkve Bog čuva njihove obitelji i posjede.

Na procesiji s grančicama, ove godine (liturgijska godina B) čita se izvješće o Isusovu svečanom mesijanskom ulasku u Jeruzalem iz Markova ili Ivanova evanđelja (Mk 11, 1-10 ili Iv 12, 12-26).

Na misi se svečano pjeva ili čita Muka Gospodina našega Isusa Krista po Marku (Mk 14,1-15,47 ili skraćeno Mk 15, 1-39).

Zašto Hosana

Hosana! (hebrejski **הוֹשָׁא נָא** hoš'ana; grčki **‘ωσαννά**) znači *spasi nas!* (*pomozi!*) U Starom zavjetu to je vapaj Bogu ili kralju.

Hosana u današnjem Evanđelju upravljeno je Bogu u čije ime Isus dolazi u sveti grad. Usklikom: *Blagoslovjen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida koje dolazi!* (Mk 11,9-10), Isusovi učenici su isповijedali vjeru da je Isus Mesija kakav je obećan Davidu.

Zašto magarac

Isus je Kraljevski Mesija, ali ne u političkom smislu što pokazuje jašući na magarcu, radnoj životinji siromaha i pobožnih hodočasnika. On je donositelj mira. Njegovo Kraljevstvo *nije od ovoga svijeta* (Iv 18, 36). On donosi Kraljevstvo Božje.

Isus nije slučajno izabrao ovakav način ulaska u sveti grad.

Poznajući Svetu pismo, zamisao je uzeo iz proroka Zaharije (Zah 9,9) :

*„Klikni iz svega grla, Kćeri sionska!
Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska!
Tvoj kralj se evo tebi vraća:
pravičan je i pobjedonosan,
ponizan jaše na magarcu,
na magaretu, mladetu magaričinu.*

Budući da su Pismo do u sitnice poznavali i farizeji, pismoznaci i hramsko svećenstvo, tim činom im je poslao jasnu poruku o sebi.

Zašto grančice

Urimsko doba maslina je simbol mira.

U Bibliji simbolizira brojnost djece, a djeca su simbol Božjeg blagoslova i ljubavi prema čovjeku.

Za svetoga Pavla, maslina je znak uključenja pogana u Božje kraljevstvo.

Palmina grana, u vrijeme Makabejaca označavala je židovsku političku neovisnost. Jedan dio puka koji je dočekao Isusa vjerojatno je od njega očekivao političko djelovanje, premda jašući na magaretu, on šalje potpuno suprotnu poruku.

Palmine grane, također, simboliziraju mučeništvo i pobjedu života nad smrću.

Zašto haljine

Puk pred Isusom prostire haljine kao izraz velikog poštovanja. Jedni su u Isusu vidjeli političkog osloboditelja, a drugi su vidjeli ono što Isus uistinu jest i kao takvome mu se poklonili.

Prostiranje haljina možemo usporediti s postavljanjem crvenog prostirača u državničkim protokolima.

Priredio: VB

Prvo čitanje: Iz 50, 4-7

Lica svojeg ne zaklonih od pogrda, ali znam da se neću postidjeti.

Čitanje Knjige proroka Izaje

Gospodin Bog dade mi jezik vješt
da znam riječju krijepti umorne.
Svako jutro on mi uho budi
da ga slušam kao učenici
Gospodin Bog uho mi otvori:
ja se ne protivih niti uzmicah.
Leđa podmetnuh onima što me udarahu,
a obaze onima što mi bradu čupahu,
i lica svojeg ne zaklonih
od pogrda ni od pljuvanja.
Gospodin Bog mi pomaže,
zato se neću smesti.
Zato učinih svoj obraz ko kremen
i znam da se neću postidjeti.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 22, 8-9.17-20.23-24

Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?

Svi koji me vide, podruguju se meni,
razvlače usne, mašu glavom:
Uzdao se u Gospodina,
neka ga sad izbavi,

neka ga spasi ako mu omilje!

Opkolio me čopor pasa,
rulje me zločinačke okružile.
Probodoše mi ruke i noge,
sve kosti svoje prebrojiti mogu.

Razdijeliše među se haljine moje
i za odjeću moju baciše kocku.
Ali ti, Gospodine, daleko mi ne budi;
snago moja, pohiti mi u pomoći!

A sada, braći ču svojoj
navješćivati ime tvoje,
hvalit ču te usred zbora.

- Koji se bojite Gospodina, hvalite njega!
Svi od roda Jakovljeva, slavite njega!
Svi potomci Izraelovi, njega se bojte!

Drugo čitanje: Fil 2, 6-11

Ponizi sam sebe ... zato Bog njega preuzvisi.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanimu

Krist Isus, trajni lik Božji,
nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom,
nego sam sebe - opljeni uzevši lik služe, postavši ljudima sličan;
obličjem čovjeku nalik,
ponizi sam sebe, poslušan do smrti,
smrti na križu.

Zato Bog njega preuzvisi
i darova mu ime,
ime nad svakim imenom,
da se na ime Isusovo *prigne svako koljeno*
nebesnikâ, zemnikâ i podzemnikâ.
I svaki će jezik priznati:
- Isus Krist jest Gospodin! –
na slavu Boga Oca.

Riječ Gospodnja

Evangelje procesiji s grančicama:

Mt 21,1-11

Blagoslovjen onaj koji dolazi u ime Gospodnje

Čitanje svetoga Evangelija po Mateju

Kad se približiše Jeruzalemu te dođoše u Betfagu, na Maslinskoj gori, posla Isus dvojicu učenika govoreći: "Podite u selo pred vama i odmah ćete naći privezanu magaricu i uz nju magare. Odriješite ih i dovedite k meni. Ako vam tko što rekne, recite: 'Gospodinu trebaju', i odmah će ih pustiti."

To se dogodi da se ispunи što je rečeno po proroku:

Recite kćeri Sionskoj:

*Evo kralj ti tvoj dolazi,
krotak, jašć na magarcu,
na magaretu, mladetu magaričinu.*

Učenici odu i učine kako im naredi Isus. Dovedu magaricu i magare te stave na njih haljine i Isus uzjaha na njih. Silan svijet prostrije svoje haljine po putu, a drugi rezahu grane sa stabala i sterahu ih po putu. Mnoštvo pak pred njim i za njim klicaše: "Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovjen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana u visinama!"

Kad uđe u Jeruzalem, uskomešao se sav grad i govorio: "Tko je ovaj?" A mnoštvo odgovaraše: "To je Prorok, Isus iz Nazareta galilejskoga."

Riječ Gospodnja

Evanđelje u misi: Mt 27,11-54

Muka gospodina našega Isusa Krista po Mateju

Dovedoše dakle Isusa pred upravitelja. Upita ga upravitelj:

- *Ti li si kralj židovski?* On odgovori:
- *Ti kažeš.*

I dok su ga glavari svećenički i starještine narodne optuživale, ništa nije odgovarao. Tada mu reče Pilat:

- *Ne čuješ li što sve protiv tebe svjedoče?*

I ne odgovori mu ni na jednu riječ te se upravitelj silno čudio.

A o Blagdanu upravitelj je običavao svjetini pustiti jednoga uznika, koga bi već htjeli. Tada upravo bijaše u njih poznati uznik zvani Baraba. Kad se dakle sabraše, reče im Pilat:

- *Koga hoćete da vam pustim: Barabu ili Isusa koji se zove Krist?*

Znao je doista da ga predadoše iz zavisti.

Dok je sjedio na sudačkoj stolici, poruči mu njegova žena:

- *Mani se ti onoga pravednika jer sam danas u snu mnogo pretrpjela zbog njega.*

Međutim, glavari svećenički i starještine nagovore svjetinu da zaište Barabu, a Isus da se pogubi. Upita ih dakle upravitelj:

- *Kojega od ove dvojice hoćete da vam pustim?*

A oni rekoše:

- *Barabu!*"

Kaže im Pilat:

Što dakle da učinim s Isusom koji se zove Krist?

Oni će:

- *Neka se razapne."*

A on upita:

- *A što je zla učinio?*

Vikahu još jače:

- *Neka se razapne!*

Kad Pilat vidje da ništa ne koristi, nego da biva sve veći metež, uzme vodu i opere ruke pred svjetinom govoreći:

- *Nevin sam od krvi ove! Vi se pazite!*

Sav narod nato odvrati:

- *Krv njegova na nas i na djecu našu!*

Tada im pusti Barabu, a Isusa, izbičevana, preda da se razapne.

Onda vojnici upraviteljevi uvedoše Isusa u dvor upraviteljev i skupiše oko njega cijelu četu. Svukoše ga pa zaogrnuše skrletnim plaštem. Spletoše zatim vijenac od trnja i staviše mu na glavu, a tako i trsku u desnicu. Prigibajući pred njim koljena, izrugivahu ga:

- *Zdravo, kralju židovski!*

Onda pljujući po njemu, uzimahu trsku i udarahu ga njome po glavi.

Pošto ga izrugaše, svukoše mu plašt, obukoše mu njegove haljine pa ga odvedoše da ga razapnu.

Izlazeći nađu nekoga čovjeka Cirenca, imenom Šimuna, i prisile ga da mu ponese križ.

I dođoše na mjesto zvano Golgota, to jest Lubanjsko mjesto, dadoše mu piti vino sa žuči pomiješano. I kad okusi, ne htjede piti. A pošto ga razapeše, razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocku. I sjedeći onđe, čuvahu ga. I staviše mu ponad glave krivicu napisanu:

- Ovo je Isus, kralj židovski.

Tada razapeše s njime dva razbojnika, jednoga zdesna, drugoga slijeva.

A prolaznici su ga pogrdivali mašući glavama:

- Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!

Slično i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama, rugajući se, govorahu:

- Druge je spasio, sebe ne može spasiti!
Kralj je Izraelov! Neka sada siđe s križa pa

ćemo povjerovati u nj! Uzdao se u Boga!
Neka ga sad izbavi ako mu omilje! Ta govorio je: 'Sin sam Božji!'

Tako ga vrijeđahu i s njim raspeti razbojnici.

Od šeste ureasta tama po svoj zemlji - do ure devete. O devetoj uri povika Isus iza glasa:

- Eli, Eli, lema sabah tani? To će reći: - Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?

A neki od nazočnih, čuvši to, govorahu:

- Ovaj zove Iliju.

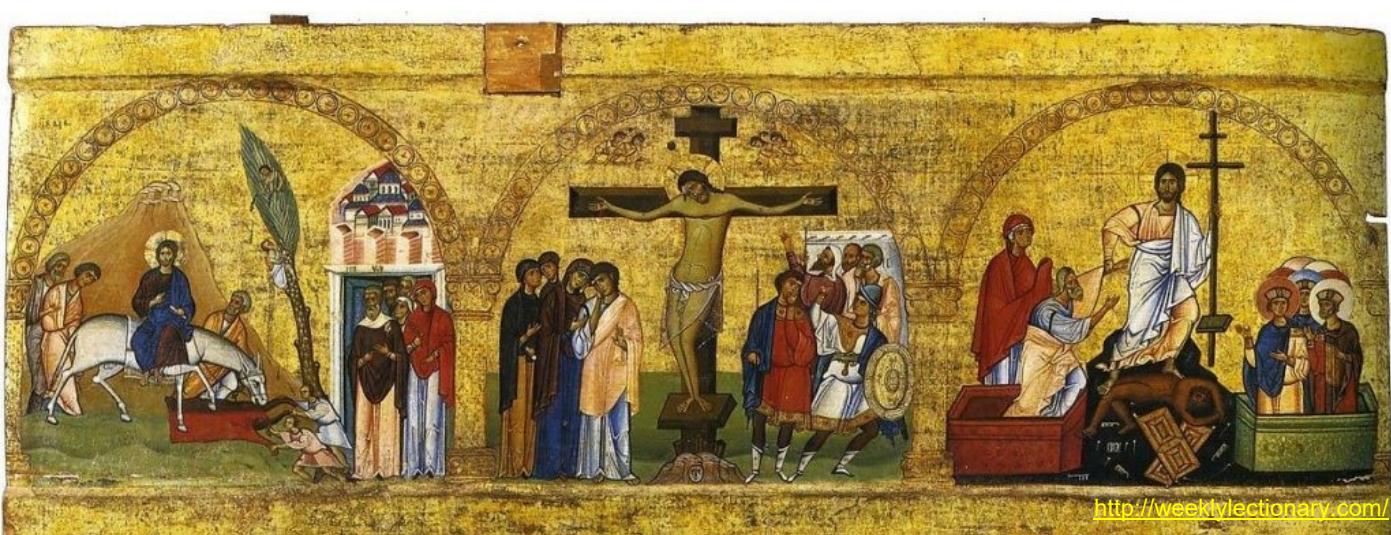
I odmah pritrča jedan od njih, uze spužvu, natopi je octom, nataknje je na trsku i pruži mu piti. A ostali rekoše:

- Pusti da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasí.

A Isus opet povika iz glasa i ispusti duh.

I gle, zavjesa se hramska razdrije odozgor dolije, nadvoje; zemlja se potrese, pećine se raspušte, grobovi otvoriše i tjelesa mnogih svetih preminulih uskrnsnuše te iziđoše iz grobova nakon njegova uskrnsnuća, uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.

Riječ Gospodnja

S nama do kraja

Ne jakie su naše riječi da bismo objasnili muku Gospodina našega Isusa Krista. Razmišljajmo o njoj prije svega srcem!

Isusova muka je iskaz neizmjerne Božje ljubavi prema nama, jer „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.”(Iv 15,13). Ta bolna muka Sina Božjega prije svega je muka u ljubavi. Muka koju je Krist pretrpio za nas, je muka dobročinstva. Krist je prožet ljubavlju prema našem čovještvu, našem spasenju, on nas "ljubi do kraja" (Iv 13,1), dok se u potpunosti ne preda. Daje se, on se predaje, do te mjere da se osjeća napušteno. Krist nas je ljubio do kraja, do potpunog uništenja: "ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu.", kako piše sveti Pavao u današnjem drugom čitanju (Fil 2,8). To je ono što pripovijest o Muci i cijelom ovom svetom tjednu otkriva: otkriva nam srce Božje, srce ispunjeno ljubavlju i milosrđem za cijelo čovječanstvo

koje želi spasiti: „Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni.", kaže sveti Ivan (Iv 3,16).

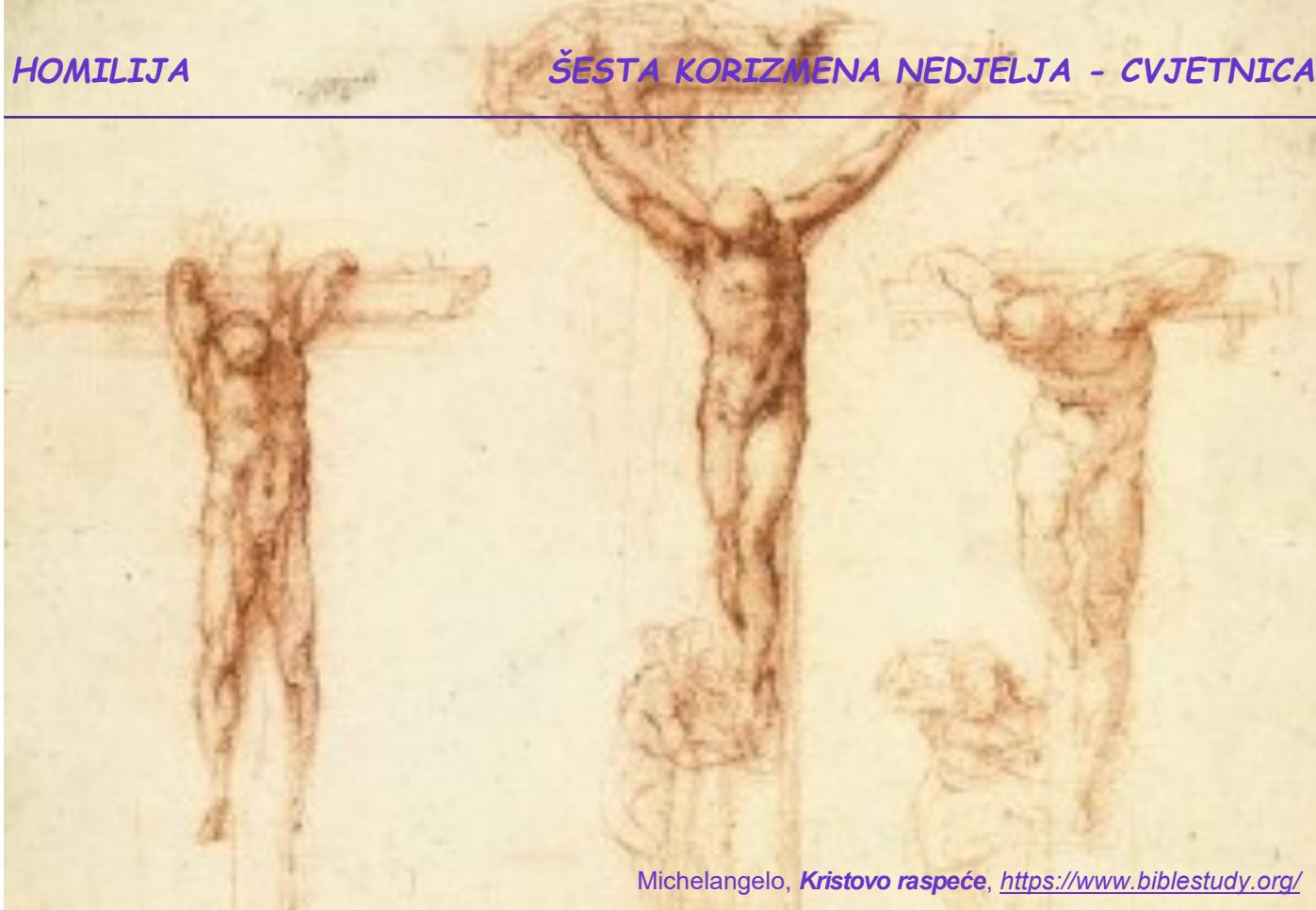
Križ je znak ove neizmjerne ljubavi. U jednoj homiliji, papa Franjo je upozorio na pomalo površan pristup Križu: "Svatko od nas, rekao je, trebao bi se zapitati: 'Što je križ za mene? Kako ga nosim? Kao oznaku vjerske pripadnosti? Kao suvenir? Zlatni ures, optočen draguljima? Svatko od nas trebao bi danas pogledati raspelo, pogledati Boga koji je umro da mi ne umremo u svojim grijesima", da se spasimo.

U priči o muci upečatljivo je Isusovo tiho dostojanstvo. Na nasilje, poniženja nepravedne optužbe uzvraća nježnošću, strpljenjem, tišinom. Optužuju ga visoki svećenici i narodni glavari, rimske upravitelje, Isus ništa ne odgovara. Na Pilatovo zaprepaštenje (Mt 27,12-14); „K'o janje na klanje odvedoše ga; k'o ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih. (Iz 53,7).

Tvoja volja

Znam, Gospodine, da me nećeš provesti pokraj patnje, nego da me vodiš kroz nju.
Pa kad bih morao i dolinom smrtići, i tvoje ruke ne mogao naći,
ni tada se ne bih bojao nesreće, jer ti si sa mnom.
Uzdam se u tebe, Gospodine i Oče, i onda kad ništa ne razumijem.
Prepustam se tebi. Radi sa mnom što hoćeš.
Sstavljam se u tvoje ruke i zahvaljujem ti što učim htjeti samo to i ništa drugo.
Jedno jedino želim: da se tvoja volja na meni ispuni

Joerg Zink, *Kako danas moliti*, KS, Zagreb, 1988

Michelangelo, *Kristovo raspeće*, <https://www.biblestudy.org/>

Tijekom iskušenja Isus je održao "najtežu tišinu", piše sveti Ciprijan. Paradoksalno, on koji je Božja Riječ (Logos iz Ivanova evanđelja) tone u tišinu. Tu tišinu ipak iznenada prekida gorki vapaj "Eli, Eli, lema sabaktani? Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?" (Mt 27,46). Ovaj krik govori o Isusovom osjećaju posvemašnje napuštenosti, izgubljenosti, stječe se dojam da doživljava Božju šutnju i odsutnost. Taj vapaj ipak je upućen Bogu, to je molitva, psalam koji su pobožni Židovi molili u nevolji ili kad su osjećali da je blizu smrt. To je početak psalma iz današnje Službe riječi, a koji završava hvaljenjem i zahvalnošću.

Po ovom vapaju, Isus se pridružuje svim naizgled beznadnim situacijama bespomoćnosti koje doživljavamo. Stoji blizu svake žene i muškarca koji se bore u tami patnje, bolesti, očaja, sumnje. "Isus će biti u agoniji do kraja svijeta ", piše Pascal, u smislu da se Isusova muka nastavlja u patnji članova njegovog Tijela - Crkve. Krik napuštenosti omogućuje nam da vidimo ljudsku veličinu Vječnog Sina Božjega: on

nije bio samo čovjek po izgledu (Fil 2,7), on je istinski poistovjećen s čovječanstvom, pače, s izgubljenim čovječanstvom. Poput dobrog pastira koji ide u potragu za izgubljenom ovcom, spustio se u provaliju naše smrti, u naše pakle, gdje sve navješta odsutnost Boga, da bi tamo donio utjehu svoje prisutnosti, svjetlo života i ljubavi Božje. Nije li ta nevjerljivatna bliskost izvor nade za čitavo čovječanstvo? U tom je smislu franjevac Eloi Leclerc, koji proživio užas koncentracijskog logora, mogao napisati: "Isusov vapaj na križu ima nedostiznu dubinu: tim krikom napuštenosti Isus daje Boga svim napuštenima ".

Joël Spronck ,<https://www.cathobel.be>

Sakrament ispovijedi

Ispovijed i pričest u redovitim obiteljskim situacijama

Crkveno vjenčani razvedeni i ponovno vjenčani građanski

Kardinal Josip Ratzinger, papa u miru Benedikt XVI, na pitanje zašto brak mora biti doživotan dok nas smrt ne rastavi, odgovara: »Zato što je to u konačnici čovjekove ljubavi i u konačnici odgovornosti koja se preuzima sklapanjem braka... Brak ne smije biti podložan nikakvoj reviziji ili mogućnosti otkaza. Čovjekov život nije pokus. To nije ugovor o najmu, nego darivanje svojega ja tebi. A to darivanje čovjeka čovjeku može biti primjereno čovjekovoj biti samo u obliku potpune i bezuvjetne ljubavi« (J. Ratzinger, **Bog i svijet...**, Zagreb 2003, str. 354).

Ivan Pavao II. u pobudnici Obiteljska zajednica br. 84 naglašava da, ipak, treba razlikovati između osobe koja se trudi spasiti brak, a ipak je nepravedno napuštena, i one koja svojom krivnjom razori valjanu ženidbu; također postoje osobe koje smatraju da njihova prethodna ženidba nije bila valjana pa radi odgoja djece sklapaju drugu vezu. Ipak, rimski prvosvećenik napominje da se radi o zlu koje sve više zahvaća i katoličke sredine. Oni nisu isključeni, izopćeni, odijeljeni od zajednice vjernika, od Crkve, jer oni mogu i trebaju kao krštenici sudjelovati u njezinu životu. Crkva moli za njih i hrabri ih da i oni mole za milost i milosrđe Božje. Ipak, papa potvrđuje stegu Crkve, »zasnovanu na

Svetom pismu, prema kojoj ona ne može euharistijskom zajedništvu pripustiti razvedene i ponovno oženjene. Oni su sami sebe učinili nesposobnima da budu pripušteni«; uz to ako bi se oni pripustili pričesti, »vjernici bi bili uvedeni u zabludu i krivo bi shvaćali nauk Crkve o nerazrešivosti ženidbe«. Pastirima duša je također zabranjeno da zbog bilo kojeg razloga i pod bilo kavom izlikom za razvedene koji se ponovno vjenčaju održe bilo kakav obred.

Novi Katekizam Katoličke Crkve (br. 1650) u vezi s tim kaže: »U naše doba u mnogim zemljama brojni katolici pribjegavaju razvodu po građanskim zakonima te građanski sklapaju novu vezu. Vjerna riječi Isusa Krista ('Tko otpusti svoju ženu pa se oženi drugom, čini prema svojoj preljub; i ako žena napusti svoga muža pa se uda za drugoga, čini preljub' Mk 10, 11-12), Crkva drži da ne može priznati valjanom novu vezu ako je prvi brak bio valjan. Ako su se rastavljeni građanski ponovno vjenčali, nalaze se u stanju koje se objektivno protivi Božjem zakonu. Stoga ne mogu pristupiti euharistijskoj pričesti dokle god traju takve prilike. Iz istog razloga ne mogu preuzimati stanovite crkvene odgovornosti. Ne može im se udjeliti ni pomirenje u sakramantu pokore, osim onima koji se pokaju što su povrijedili znak Saveza i vjernosti Kristu, obvezavši se živjeti u potpunoj uzdržljivosti.«

Dakle, pomirenje u sakramantu pokore, koje bi otvorilo mogućnost pričesti, moglo bi se podijeliti jedino mužu i ženi - kad se zbog teškog razloga (npr. odgoja djece) ne

mogu rastati - koji »preuzmu obvezu da žive u potpunoj suzdržljivosti, to jest da se uzdržavaju od čina koji su pridržani samo bračnim drugovima« (OZ 84). I u tom slučaju treba pripaziti da ne bi došlo do čuđenja, sablazni ostalih članova Božjeg naroda kojima nije poznata njihova spomenuta preuzeta obveza.

Rastavljeni i razvedeni osobe koje se nisu ponovno vjenčale

Crkveni zakonik, kanon 1151 - *Ženidbeni drugovi imaju dužnost i pravo čuvati zajednički ženidbeni život, osim ako ih ispričava zakoniti razlog.* Zajednički bračni život jest uvjet da bi se mogla ostvariti »intimna zajednica bračnog života i ljubavi« (GS 48). Taj zajednički život obuhvaća, prema tradicionalnom izričaju, »postelju, stol i stanovanje« premda, i to treba naglasiti, zajedništvo života sadrži puno više od nabrojenoga. Ženidbeni drugovi, dakle, imaju obvezu i pravo čuvati zajednički bračni život. Dužnost je moralna i pravna. Stoga je očito da se rastava uz trajanje ženidbenog veza može primijeniti samo radi zakonitog razloga te se smatra »samo nekim krajnjim lijekom pošto se svaki drugi razumni pokušaj pokazao uzaludnim« (OZ 83).

Zakoniti razlog za *potpunu i trajnu rastavu*, za trajni prekid zajedničkoga bračnog života jest preljub, koji ipak ne dokida taj ženidbeni vez i dalje traje. No i u tom slučaju Crkva »usrdno preporučuje da ženidbeni drug, potaknut kršćanskom ljubavlju i zauzet za dobro obitelji, ne uskrati oproštenje preljubničkoj stranci i ne

prekine ženidbeni život« (kan. 1152). *Zakonik kanonskoga prava* u kan. 1153. govori i o *privremenoj rastavi*. Naime, ako ženidbeni drug dovodi u »veliku duševnu ili tjelesnu pogibelj« svoga ženidbenog druga ili »djecu ili na drugi način čini preteškim zajednički život, pruža drugom ženidbenom drugu zakoniti razlog da se rastavi«. No kad prestane razlog (npr. nakon liječenja) treba da se ponovno uspostavi zajednički bračni život.

Ženidbeni drug koji ima razlog za trajnu rastavu radi preljuba ili »koji je bio prisiljen na razvod, ali koji - sasvim svjestan nerazrješivosti valjane bračne veze - ne upušta se u nove veze, već se jedino trudi da ispuni svoje obiteljske obveze i odgovornosti kršćanskog života... nema nikakve zapreke za pripuštanje sakramentima... U tom je slučaju njegovo svjedočanstvo vjernosti i kršćanske dosljednosti od sasvim osobite vrijednosti za svijet i Crkvu« (OZ 83). Ipak treba dodati ako ostalim Kristovim vjernicima nije poznat zakonit razlog za rastavu, ako nastane sablazan radi slavljenja sakramenta pokore i primanja pričesti pastiri duša trebaju razborito Božjem narodu protumačiti crkvene odredbe, treba da se pokrene postupak rastave ženidbenih drugova (ne parnica za proglašenje ništavosti ženidbe), te da dijecezanski biskup doneće odluku ili crkveni sud presudu ili da se slučaj prepusti građanskom sudu (usp. kann. 1151-1155, 1692-1696).

U vezi s tim teškim situacijama spomenuti Katekizam - na temelju OZ i ZKP - kaže: »...ima prilika kada bračni

suživot postaje praktički nemoguć iz najrazličitijih razloga. U takvim slučajevima Crkva dopušta tjelesnu rastavu i prekid zajedničkog stanovanja. Supružnici ne prestaju biti muž i žena pred Bogom; i nisu slobodni za sklapanje novih veza. U tako teškom stanju najbolje bi rješenje bilo - ako je moguće - pomiriti se. Kršćanska je zajednica pozvana pomagati tim osobama da u takvu stanju žive kršćanski, u vjernosti ženidbenom vezu koji ostaje nerazrješiv» (KKC 1649).

Zajedništvo muškarca i žene je i sveto

Na pitanje zašto bi brak trebao biti jedini prihvatljivi oblik zajedničkog života, kardinal Josip Ratzinger, papa Benedikt XVI, odgovara: jer je to »prostor vjernosti koji je doista primjeren dostojanstvu ljudskog zajedništva. I ne samo što se tiče odgovornosti prema drugoj osobi nego i odgovornosti prema budućnosti djece koja se rode u toj zajednici... Utoliko brak nikad nije samo privatna stvar, nego ima javno, socijalno značenje. O njemu ovisi temeljni oblik prema kojem se ravna društvo«. Uz to »ondje gdje se dvoje ljudi daju jedno drugome i zajednički daruju život djeci, dodiruje se svetost, misterij čovjekove biti, ono što nadilazi naše pravo na raspolaganje nama samima. Ja jednostavno ne pripadam samo sebi. U svakom čovjeku sadržana je jedna Božja tajna. Zbog toga je zajedništvo muškarca i žene nešto religiozno, sveto, nešto što ima odgovornost pred Bogom... Svi su drugi

oblici zbog toga oblici izbjegavanja kako od odgovornosti tako i od tajne čovjekove biti - i time unose u društvo slabosti koje će imati posljedice« (nav. dj., str. 353).

Crkva, dakle, ispovijeda svoju vjernost Bogu i njegovoj istini te u svojoj brizi štiti obitelj u svim njezinim dimenzijama, ali ne zatvara oči ni srce za one njezine članove čiji je bračni suživot postao praktički nemoguć iz različitih razloga ili koji žive u neredovitim situacijama, pa i u situacijama koje nisu u skladu s Božjim zakonom. Po primjeru Dobroga Pastira želi pomoći onim obiteljima koji se - često neovisno o vlastitoj volji ili pod utjecajem drugih zahtjeva različite naravi - nalaze suočene s objektivnim teškim životnim prilikama. Crkva želi također razumjeti i velikodušno ali razborito pomoći i onima koji žive u neredovitim situacijama koje nisu u skladu s naukom Crkve. Čak i oni koji su se udaljili od Gospodinove zapovijedi mogu od Boga dobiti milost obraćenja, kajanja i spasenja ako ustrajno traže pravi put, mole, čine pokoru i djela ljubavi. »Treba ih poticati na slušanje riječi Božje, na sudjelovanje u misnoj žrtvi, na ustrajnost u molitvi, da podupiru dobrotvorne pothvate i one što ih zajednica poduzima u prilog pravde, da odgajaju djecu u kršćanskoj vjeri, da gaje duh i djela pokore, da tako iz dana u dan zazivaju milost Božju« (KKC 1651, OZ 84).

Dr. Matija Berljak
Ispovijed i pričest u neredovitim obiteljskim situacijama
Glas Koncila, broj 19 (1611), 8.5.2005.

Mali vjeronačni leksikon

Karitas

Karitas, latinski *caritas*, učinkovita ljubav, dobrovorna (karitativna) ustanova u Katoličkoj crkvi koja prikuplja i dijeli pomoć siromasima, pomaže svima u oskudici ili nevolji, bez obzira na vjersku pripadnost. Osnovan prije II. Svjetskog rata u Švicarskoj, a potom i u drugim zemljama; 1950. godine osnovan je krovni Caritas Internationalis sa sjedištem u Rimu. Godine 1931. prvi Caritas osnovao je u Zagrebu nadbiskup Alojzije Stepinac, nakon 1945. zabranjen. Obnovljen je 1960. u Zagrebačkoj nadbiskupiji; od 1980-ih sjedište mu je pri Biskupskoj konferenciji Jugoslavije, a od 1993. pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji. Hrvatski Caritas obuhvaća biskupijska sjedišta, koja se granaju na župne i druge caritase. Za Domovinskoga rata 1991–95. organizirao je i prikupio veliku pomoć u medicinskom materijalu, hrani, odjeći i dr., u čemu su sudjelovale i njegove međunarodne organizacije.

Karizma

Karizma, kasnolatincki *charisma* iz grčkoga χάρισμα: *dar milosti*.

U religijama, nadnaravni dar koji nekoj osobi daje Bog ili božanstvo za dobrobit i korist zajednice.

U naravnim i pučkim religijama božanstvo udjeljuje poglavici ili kralju tajnu moć, kako bi zadovoljili potrebe svojega plemena ili naroda; ako to ne uspiju, njihova karizma prestaje.

U Starom zavjetu karizme su imali veliki suci, kraljevi i proroci.

U Novom zavjetu karizma razumijeva milosne darove i darove Duha Svetoga za služenje zajednici. U crkvenoj povijesti svih vjeroispovijesti djelovale su karizmatske osobe (Antun Pustinjač, Franjo Asiški, Martin Luther).

U XX. st. nastao je unutar protestantizma karizmatski pokret koji zagovara važnost duhovnih darova poznatih u prvoj Crkvi (dar jezika, proricanja, ozdravljanja bolesnika); uskoro se proširio među svim protestanskim crkvama, od 1966. i u Katoličkoj crkvi.

NAŠI POKOJNI

JOZO MARKOTIĆ,

PU požeško - slavonska, Zagreb, 5. travnja 1994.

MARIO SELAK,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 7. travnja 1992.

STJEPAN GRGIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 9. travnja 1993.

BOŽIDAR OSTOVIĆ,

PU primorsko - goranska, u službi, Opatija, 10. travnja 1992.

MARINKO UDOVIČIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 10. travnja 1992.

TOM LITZ,

PU osječko - baranjska, 13. travnja 1993.

IVICA CAVALLI,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 13. travnja 1994.

POČIVALI U MIRU!
